

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1646

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 augustus 2016

Hierbij bied ik u het verslag aan van de informele Raad Algemene Zaken van 24 en 25 juli 2016.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

VERSLAG INFORMELE RAAD ALGEMENE ZAKEN (RAZ) VAN 24 EN 25 JULI 2016

Voorzitterschapsprioriteiten Slowakije

Tijdens de informele RAZ heeft Slowakije het nationaal voorzitterschapsprogramma gepresenteerd. Belangrijke prioriteiten daarin zijn het tegengaan van de fragmentatie van de EU, het dichter bij de burger brengen van de EU door middel van concrete resultaten en voortgang in het toetredingsproces van de landen van de Westelijke Balkan. De eerste twee punten sluiten nauw aan op de prioriteiten van het Nederlands voorzitterschap.

Strategische Agenda en Communicatie over Europa

Tijdens de informele RAZ werd in de eerste werksessie gesproken over de uitvoering van de Strategische Agenda (SA) van de Europese Raad (ER) van juni 2014. De tweede werksessie stond in het teken van het verbeteren van de communicatie over Europa, ook met oog op de verbinding met de Europese burgers. Gezien de nauwe verbondenheid van de onderwerpen van de twee werksessies stipten de lidstaten de thema's in onderling verband aan.

Het voorzitterschap stelde dat het referendum in het VK opnieuw heeft aangetoond dat steun voor de EU geen natuurlijk gegeven is. In veel EU lidstaten en binnen de instellingen wordt momenteel een discussie gevoerd over de EU en over wat de EU en haar instellingen beter kunnen doen. Dat hangt in de eerste plaats af van de concrete resultaten en oplossingen die de EU kan bieden voor de uitdagingen waarmee de EU en haar lidstaten zich geconfronteerd zien in de 21e eeuw. De lidstaten waren eensgezind dat het wiel niet opnieuw hoeft te worden uitgevonden; de vijf prioriteiten zoals vastgelegd in de Strategische Agenda dienen gehandhaafd te blijven. Wel zou meer gekeken moeten worden naar focus binnen de SA. De aanwezigen waren het erover eens dat de nadruk in de huidige context met name moet liggen op «Groei en banen» en «Veiligheid en migratie».

In het kader van «Een Unie met banen, groei en concurrentiekracht» werd het belang van additionele investeringen, met name in het tegengaan van de jeugdwerkloosheid, en voltooiing van de interne markt benadrukt door de meeste lidstaten. Verschillende lidstaten riepen op tot verdieping van de EMU. Anderen legden meer de nadruk op het belang van vrij verkeer van personen. Lidstaten waren eensgezind dat fragmentatie voorkomen dient te worden.

Wat betreft een «Unie van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid» stipten vele lidstaten de veranderde situatie, in het bijzonder de problematiek van veiligheid en migratie, aan. Deze veranderde context vraagt om continue nauwe samenwerking op dit vlak. Er was brede steun voor de oproep tot meer solidariteit binnen de Unie. Veel lidstaten benadrukten het belang van maatschappelijke oriëntatie van de EU («Een Unie die invloed geeft aan haar burgers en hen beschermt»). Zo deden verschillende landen, waaronder Nederland, een oproep om de eerlijkere interne markt een nieuwe impuls te geven. Nederland benadrukte daarbij dat werknemers beschermd moeten worden tegen oneerlijke handelspraktijken en verwees hierbij naar het belang van de detacheringsrichtlijn.

Ten aanzien van het functioneren van de EU en haar instellingen herhaalden de Visegrad landen hun pleidooi voor een sterker intergouvernementele opzet van de EU. Bijna alle overige lidstaten, waaronder

Nederland, spraken uit waarde te hechten aan de bestaande institutionele inrichting van de EU, alhoewel verbetering van de werkwijze en het functioneren mogelijk was.

Uitbreiding

In de marge van de informele RAZ spraken het Slowaakse voorzitterschap en de Commissie met de kandidaat-lidstaten, waaronder een Turkse ambtelijk vertegenwoordiger. Het Slowaaks voorzitterschap en Commissaris Hahn benadrukten het belang van voortgang op de hervormingsagenda's. Ten aanzien van Turkije hebben beiden verwelkomd dat de Turkse samenleving de poging tot staatsgreep heeft tegengehouden en het belang benadrukt van behoud van democratie en democratische instituties. Tevens is in de informele setting van het overleg de aanwezige Turkse diplomaat nadrukkelijk gewezen op het belang dat de afwikkeling van de poging tot staatsgreep zorgvuldig dient te gebeuren binnen de kaders van de rechtsstatelijkheid.